

Predpisi Okrajnega ljudskega odbora sprejeti na 10. skupni seji, dne 11. septembra 1956

Uredbi o družbenih investicijskih skladih (Ur. l. FLRJ št. 22/56) in uporabi sredstev investicijskega sklada po gospodarske organizacije, za garancijski znesek ali za lastni prispevek k posojilu iz nekega drugega sklada.

viloma na podlagi natečaja. Brez natečaja se lahko dovoljujejo posojila, če je posojilo namenjeno za razširitev ali rekonstrukcijo gospodarske organizacije, za garancijski znesek ali za lastni prispevek k posojilu iz nekega drugega sklada.

2. člen

Iz okrajnega investicijskega sklada se dodeljujejo sredstva za investicije onim gospodarskim panogam, od katerih dotekajo sredstva v investicijski sklad.

Za investicije v kmetijstvu se namenijo sredstva, ki dotekajo iz dohodnine kmečkih gospodarstev in zemljarine iz kmetijstva.

Prednost pri dodeljevanju posojil imajo praviloma prosilci z ugodnejšimi odplačilnimi pogoji in z višjo lastno udeležbo.

Pri dodeljevanju posojil je upoštevati perspektivni plan investicij ter zahtevani izkaz soudeležbe občinskih ljudskih odborov do višine 50 % njihovih investicijskih skladov.

3. člen

Posojila iz Okrajnega investicijskega sklada se dajejo:

1. za dokončanje onih gospodarskih investicij, ki po svojem investicijskem programu dosegajo razmeroma največji gospodarski uspeh in za nove gospodarske investicije, v kolikor imajo te investicije značaj rekonstrukcije gospodarske organizacije;

2. za soudeležbo pri gospodarskih investicijah, ki se kreditirajo iz drugih skladov;

3. za investicije, ki se financirajo iz zveznega investicijskega sklada in uživajo olajšave (odločba o odstotkih deleža investitorjev pri stroških za gospodarske investicije, ki se financirajo iz posojil, dovoljenih v letu 1956 iz splošnega investicijskega sklada);

4. za negospodarske investicije, predvidene po družbenem planu za leto 1956;

5. za poroštvene zneske, prispevke k stroškom in druge zakonite obveznosti k stroškom, če se investicije kreditirajo iz drugih skladov.

4. člen

Na osnovi predvidenega dotoka sredstev v Okrajni investicijski sklad se bodo sredstva sklada uporabljala:

a) na področju industrije: za dokončanje investicijskih del in za najnujnejše rekonstrukcije onih gospodarskih organizacij, ki proizvajajo blago za široko potrošnjo ter za investicije v one objekte, pri katerih se bodo vložena sredstva vračala v kratkem roku;

b) na področju gradbeništva: za izpopolnitev mehanizacije;

c) na področju prometa: za rekonstrukcijo in izpopolnitev obstoječega voznega parka;

d) na področju trgovine:

za nabavo opreme, ki zagotavlja povečanje prometa in racionalnejše poslovanje, za povečanje skladiščnih prostorov, za razširitev obstoječih kapacitet trgovinske mreže, predvsem z adaptacijo obstoječih trgovskih lokalov in za upostavitve trgovskih lokalov v novih naseljih;

e) na področju obrti: za izpopolnitev in razširitev mreže obrtnih podjetij in delavnic ter za ustanovitev novih, predvsem uslužnostnih podjetij in delavnic s posebnim poudarkom na potrebe vzdrževanja stanovanjskega fonda in kritja gospodarskih potreb ob upoštevanju predlogov pristojnega občinskega ljudskega odbora;

f) na področju turizma in gostinstva:

za nabavo tehnične opreme in ostalih osnovnih sredstev, ki so potrebna za boljše izkoriščanje obstoječih kapacitet;

g) na področju kmetijstva in gozdarstva:

za dograditev kmetijskih posestev. Pri tem imajo prednost posestva, ki bodo z vložnimi investicijami čimprej dosegla predvideni razvoj.

5. člen

Rok za vračanje posojil iz Okrajnega investicijskega sklada ne sme biti daljši od 10 let.

Izjemoma je dopusten daljši rok vračanja posojil pri gradnji trolejbusne mreže v Ljubljani ter pri gradnji večjih gostinskih in turističnih objektov; v tem primeru rok vračanja ne more biti daljši od 50 let.

6. člen

Komunalna banka določena v 1. členu tega sklepa določi glede na razpoložljiva sredstva sklada sporazumno z Okrajnim ljudskim odborom roke za razpis natečaja za investicijska posojila, o višini sredstev, iz katerih se bodo dajala posojila, in namen investicijskih posojil, ali pa postopoma odredbah organa sklada v smislu 3. odst. čl. 4 Uredbe o investicijskih posojilih (Ur. list FLRJ, št. 31/56).

Za leto 1956 odobrava vsa posojila organ sklada po predložitvi pristojnega sveta OLO Ljubljana.

7. člen

Zahteve za posojilo iz sklada preveri komisija pri Komunalni banki, katere člane imenuje in razrešuje Okrajni ljudski odbor. Komisija oceni družbeno in gospodarsko utemeljenost investicij in predlaga odobritev višine investicijskega kredita in višino letnih transh upravnemu odboru banke.

8. člen

Po odobritvi posojila sklone Komunalna banka pogodbo o posojilu z gospodarsko organizacijo, ki mora vsebovati vse elemente kreditne pogodbe.

9. člen

Ta sklep se izvaja od dneva objave v »Glasniku«, Uradnem glasilu OLO Ljubljana.

Nadomestuje predsednika:

Podpredsednik

ing. Ivo Klemenčič l. r.

Po uredbi o cestnih skladih (Ur. list FLRJ št. 19/56) se v letu 1956 formirajo pri okrajnih cestni skladi, ki so namenjeni za vzdrževanje, rekonstrukcijo in gradnjo cest III. reda ter objektov na njih.

Po družbenem planu LRS za leto 1956 se formirajo dohodki cestnega sklada takole:

1. 70 % od taks, ki se plačujejo za registracijo motornih in vprežnih vozil.

2. dohodki od prodaje trave, sadja in dreves s cestnega zemljišča.

3. denarne kazni zaradi kršitve prometnih predpisov o varstvu javnih cest ter zaradi poškodovanja cest.

O ustanovitvi cestnega sklada se mora izdati ustrezen odlok.

O upravljanju cestnega sklada, ki ga določa 29. člen Uredbe o cestnih skladih je okrajni ljudski odbor že razpravljal na svoji 9. redni seji in pooblastil Tajništvo za komunalne zadeve OLO Ljubljana, da ga upravlja.

Letošnji cestni sklad je v celoti namenjen le za vzdrževanje cest III. reda, ker so redna proračunska sredstva za vzdrževanje okrajnih cest tako pičila, da ne zadostujejo za tekoče vzdrževanje.

Po družbenem planu OLO Ljubljana je bilo predvideno dohodkov v cestni sklad 35.000.000 din in ravno toliko izdatkov. Dotok dohodkov znaša doslej 28.779.583 din, izdatkov pa 16.659.842 din.

Za izrabo cestnega sklada je predložen Svetu za komunalne zadeve OLO Ljubljana poseben proračun, ki ga je svet potrdil in predložil v soglasje Proračunski komisiji OLO Ljubljana, ki ga je potrdila.

Svet za komunalne zadeve je predlagal sprejem okrajnega cestnega sklada.

Na osnovi čl. 2, 3, 4 in 5 Uredbe o cestnih skladih (Ur. list FLRJ, št. 19/56), na podlagi čl. 4 in 8 Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. list FLRJ, št. 34/55) in čl. 3, 8 in 9 Splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Ur. list FLRJ, št. 26/55) je Okrajni ljudski odbor Ljubljana na svoji 10. redni seji, dne 11. septembra 1956 izdal naslednji

ODLOK

o ustanovitvi okrajnega cestnega sklada

1. člen

Ustanovi se okrajni cestni sklad za okraj Ljubljano kot proračunski sklad.

2. člen

Sredstva okrajnega cestnega sklada so namenjena za vzdrževanje, rekonstrukcijo in novogradnjo cest in objektov na njih.

3. člen

V okrajni cestni sklad se stekajo: 1. dohodki po Uredbi o cestnih skladih in drugih zveznih predpisih,

SKLEP

o uporabi sredstev okrajnega investicijskega sklada

1. člen

Posojila iz okrajnega investicijskega sklada daje Komunalna banka, Ljubljana 60-KB-1 Ljubljana pra-

2. dotacije iz proračuna okrajne ljudskega odbora.

3. darila, posojila in drugi posebni dohodki.

4. člen

Sredstva okrajnega cestnega sklada se zbirajo na poseben račun pri Komunalni banki, ki izvršuje okrajni proračun.

5. člen

Okrajni cestni sklad upravlja Tajništvo za komunalne zadeve OLO Ljubljana po navodilih Sveta za komunalne zadeve OLO Ljubljana.

6. člen

Ta odlok velja od dneva objave v uradnem glasilu OLO Ljubljana — »Glasnik«. Uporablja pa se od 1. januarja 1956 dalje.

Nadomešča predsednika
podpredsednik:

Ing. Ivo Klemenčič I. r.

Od leta 1955 dalje se je opazala pri nekaterih gradbenih in projekcijskih podjetjih, ki so se pri gradnji raznih objektov, ki jih uporabljajo za vmesne zidove, deloma pa tudi pri manjših zgradbah. Spočetka je Tajništvo za gradbene in komunalne zadeve bivšega MLO Ljubljana ta novi način izvedbe dopuščalo, vendar s pridržki in v omejenem obsegu. Izkušnje so pokazale, da je zaradi pomanjkanja predpisov in navodil glede zasnove gradbenih objektov iz žlindre betona, njegove izdelave, kontrole in uporabe, prišlo celo do rušenja zidovja, napravljenega iz žlindre betona. Glede na to, da v zvezi z raznim opozorilom in zahtevam gradbenih organov niso mogli dobiti avtentičnega, od pristojnih zavodov ali ustanov potrebnega dokumentarnega materiala, ki bi mogel služiti za presojo ustreznosti uporabe tega materiala, je bila začasno ustavljena uporaba žlindre betona za napravo nosilnih in obodnih izolacijskih sten z dopisom Tajništva za komunalne zadeve MLO Ljubljana z dne 15. 8. 1955 — GO št. 3086/2-55. Istočasno so bili pokrenjeni koraki, da se čimprej določi začasni predpisi za zasnovo objektov iz žlindre betona, njegovo izdelavo in uporabo. To nalogo je prevzela posebna strokovna komisija v okviru Društva gradbenih inženirjev in tehnikov LRS v sekciji za tehnologijo gradbenega materiala, ki je po vsestranski proučitvi sestavila osnutek začasnih predpisov. Pri svojem delu je komisija uporabila določila nemških predpisov, ki jih je dopolnila z našimi dosedanjimi izkušnjami. Zaradi še nedovoljnega poznavanja tega materiala in izkušenj so bile prijetne stroge mere, ki bodo omogočile potrebno varnost in uporabnost žlindre betona. Predlog začasnih predpisov je pregledala in proučila strokovna komisija, za pravo podrobnih predpisov po 9. členu Odloka o začasnih gradbenih in urbanističnih uredbah na področju okraja Ljubljana dne 15. maja 1956 ter v celoti osvojila predloženi osnutek. O osnutku je razpravljala na svoji 8. redni seji z dne 28. 6. 1956 tudi Svet za urbanizem OLO Ljubljana, ki je sprejel sklep, da se Okrajnemu ljudskemu odboru predloži predlog Odloka o začasnih predpisih za zasnovo gradbenih objektov iz lahkega betona, vgrajenega na zgradbi, za uporabo granulirane plavžne žlindre kot agregata za lahki beton in za izdelovanje granulirane plavžne žlindre.

V smislu predloga Sveta za urbanizem je Okrajni ljudski odbor sprejel predlagani odlok.

Na podlagi prvega odstavka 15. člena v zvezi s 107. členom Zakona o okrajnih ljudskih odborih (Ur. list LRS, št. 19-89/52) in v zvezi z 2. točko 9. člena Statuta okraja Ljubljana je Okrajni ljudski odbor Ljubljana na 10. skupni seji Okrajnega zbora in Zbora proizvajalcev, dne 11. septembra 1956 sprejel

ODLOK

1. o začasnih predpisih z navodili za zasnovo gradbenih objektov iz lahkega betona, vgrajenega na zgradbi,

2. o začasnih predpisih za uporabo granulirane plavžne žlindre kot agregata za lahki beton in

3. o začasnih predpisih in navodilih za izdelovanje lahkega betona iz granulirane plavžne žlindre.

1. člen.

Začasni predpisi z navodili za zasnovo gradbenih objektov iz lahkega betona, vgrajenega na zgradbi

Splošno

1.00 Lahki beton je strjena zmes agregata, veziva in vode, katerega prostorninska teža v zračno suhem stanju ne presega 1900 kg na prostorninski meter.

Lahke betone delimo:

1.10 V staniščaste betone, z zaprtimi porami in majhno namočljivostjo.

1.11 V porozne betone, z med seboj povezanimi porami in znatno namočljivostjo.

1.12 V lahke betone s poroznimi zrnji agregata (n. pr. opečni zdrob, penjena in granulirana žlindra iz plavžev, naravni plovec, premogova žlindra, sintoporit in slično).

1.13 V enozrnatni beton, pri katerem izločimo iz agregata vse drobne frakcije oziroma uporabimo le frakcije ene sejalne skupine, kjer je agregat lahko sam lahek, porozen (enozrnatni opečni beton, enozrnatni penjeni plavžni žlindre) ali pa iz običajnega mineralnega agregata.

1.14 Prvi dve vrsti lahkega betona dobimo z dodatkom primernih penilcev k zmesi veziva, primerne polnilca in vode. Pri tem je polnilca lahko sam porozen, lahko pa uporabljamo tudi neporozne (težke) substance, n. pr. mineralni agregat primerno drobnih zrn.

1.15 Obe prvi vrsti lahkega betona sta neuporabni za izdelavo betona, vgrajenega pri gradnji mes opaže, na primer za stene, sipe, stebre, ker izkazujejo ti vrsti lahkega betona prevelika kršnja. Ugradimo pa ju lahko v nosilno zidovje ali iz polnil ali votlih zidakov oziroma poljubnih predhodno izvršenih elementov, v kolikor izkazujejo zadostno mehnično odpornost. Porozne celularne betone pa lahko vgradimo na zgradbi za izolacijske podloge tal, stropov, streh, teras in sličnega, v kolikor jih zadostno dilatiramo.

1.16 Lahke betone po točkah 1.12 in 1.13 pa smemo vgraditi med opaže na zgradbi za stene, sipe, stebre, če pri tem postopamo po sledečih smernicah.

Zasnova

Pri zasnovi gradbenih objektov s stenami iz lahkega betona, vgrajenega na zgradbi, je treba upoštevati njegova trdnostna svojstva in način izdelave. Tako je n. pr. celotno širino okenskih in vratnih odprtin omejiti in se izogniti kopičenju teh odprtin na posameznih mestih.

1.17 Zasnova in izvedba sten iz lahkega betona, vgrajenega na kraju samem, zahteva temeljito poznavanje tega načina gradnje. Zato

sme investitor tako delo prepustiti le projektantom in izvajalcem, ki imajo potrebno znanje, ki zagotavlja skrbno izvedbo. Odgovorni vodja gradbenih del je lahko samo tisti, ki temeljito pozna ta način gradnje.

1.18 Za konstrukcije iz lahkega betona veljajo, v kolikor ni drugače navedeno, PTP št. 3. za beton in armirani beton, za račun obtežbe pa PTP št. 2. Za lahki beton iz granulirane plavžne žlindre pa upoštevamo še navodila II. poglavja za uporabo granulirane plavžne žlindre, ter navodila II. poglavja za izdelovanje lahkega betona iz granulirane plavžne žlindre.

2.00 Kje lahko uporabimo lahki beton.

2.10 Stene iz lahkega betona, ki jih betoniramo na zgradbi med opaže, so smotne le tedaj, če so praviloma najmanj 20 cm debele, če niso njihove površine po odbitku oken in vrat premajhne in če predvidimo take opaže, ki se dajo brez spremembe in razreza večkrat smotno uporabiti in omogočajo ravne površine sten, slipev in stebrov.

2.20 Nosilne stene iz lahkega betona, vgrajenega na zgradbi, smemo uporabljati do poljubnega števila etaž, v kolikor so izpolnjeni predpisi teh navodil.

2.30 Pri zgradbah z več kakor tremi etažami pa ni dovoljeno zmanjševati normiranih etažnih obtežb vsled večjega števila etaž, kakor je to dovoljeno pri skeletih in drugih masivnih zgradbah, temveč upoštevamo polno normirano obtežbo vseh nadstropij. Stene, sipe in stebri iz lahkega betona morajo ležati najmanj 50 cm nad terenom, ki obdaja zgradbo. Uporaba lahkih betonov v kleti ali podprti etaži je nedopustna. Za izdelavo dimnikov bodo izdana posebna navodila.

3.00 Predpisi.

3.10 Vsak konstrukcijski del, izdelan iz lahkega betona, mora izkazovati zadostno nosilnost in nastopajoče napetosti morajo biti v vsakem delu konstrukcije nižje ali največ enake spodaj navedenim dopustnim napetostim za izbrano marko lahkega betona.

3.20 Obodne stene morajo izkazovati najmanj isto toplotno izolacijo kakor ustrezni opečni zidovi, stene med posameznimi stanovanji pa dodatno še zadostno zvočno izolacijo. Za obodne zidove stanovanjskih objektov toplotna izolacija ne sme v nobenem primeru biti manjša od toplotne izolacije 38 cm opečnega zidu v apneni malti.

3.300 Pri ločilnih stenah med stanovanji moramo skrbeti tudi za zadostno zvočno izolacijo. Kot zadostna zvočna izolacija lahko služi 25 cm debel zid, če prostorninska teža materiala stene v zračno suhem stanju presega 1,2 kg/dm³ in ako je taka stena obojestransko ometana, iz tabele št. 1.

Pri enozrnatih betonih z grobo zrna zlasti iz mineralnega agregata mora biti tak omet dvoplasten. manjši prostorninski teži je potrebno, da dosegemo v kockah prostorninsko težo kakor v konstrukcijskih stenah.

4.00 Marke betona.

4.10 Razlikujemo sledeče marke lahkih betonov:

4.11 MLB 20 s tlačno trdnostjo kock po 28 dnevih najmanj 20 kg/cm²

4.12 MLB 30,

4.13 MLB 50,

4.14 MLB 80,

4.15 MLB 120,

4.16 MLB 160.

4.20 Poizkusne kocke s stranmi 20 cm morajo imeti po 28 dnevih srednjo vrednost tlačnih trdnosti preizkusnih kock, kakor je navedeno. Preiskava se naravnost smislu PTP št. 3. (beton in armirani beton) z izjemo nabijanja, ki ga lagodimo vsakokratnemu materialu, tako, da dosežemo v kockah prostorninsko težo kakor v konstrukcijskih stenah.

4.30 Lahki betoni MLB 50 in MLB 80 imajo v splošnem večjo prostorninsko težo in večjo toplotno vodnost od MLB 20 in MLB 30. Za se upošteva v večjo debelino pri izračunih stenah.

5.00 Najmanjše debeline.

5.10 Zunanje stene morajo biti najmanj 30 cm debele, nosilne delne stene pa 20 cm. Pri lahkih betonih, sestavljenih iz maksimalnega premerom zrn D_{max} 15 mm, mora minimalna debelina nosilne stene biti 12 cm, to pa le v primeru, če se stena razopaži pred kakršnokoli drugo obremenitvijo, razen z lastno težo tako, da je mogoča kontrola brezhibne vgraditve brez nezdgo.

5.20 Požarne stene morajo biti najmanj 25 cm debele. Nosilne stene debeline 25 cm in manj pa so pustne le tedaj, če je predvidena zadostna prečna ojačitev z vmesnimi zidovi, ki imajo isto ali večjo nosilnost. Poleg tega ne sme zgradba nadstropna višina več kot 3,5 m.

5.30 Prečna ojačitev je zadostna, takrat, če so prečne stene debeline najmanj 1,5 m, debeline 12 cm ali več in so brez posledkov spojitve s prečno ojačeno steno. Medsebojno razdalja prečnih ojačitev ne sme biti večja kot 8 m, če je debelina prečno ojačenih sten večja kot 15 cm, sicer ne več kot 6 m.

5.40 Okenski in vratni sklopi morajo biti široki najmanj 75 cm v stenah, ki so tanjše kot 30 cm oziroma 60 cm v stenah debeline 30 cm ali več.

6.00 Dopustna napetost.

6.10 Če upošteva statična obremenitve po PTP št. 2. in upoštevana polna obremenitev etaž, smemo izkoristiti robno napetost, kakor je to razvidno iz tabele št. 1.

Tabela I.
DOPUSTNE TLAČNE (ROBNE) NAPETOSTI

Marka lahkega betona	Stena	Steber, slipe						pod ležiščni nosilec
		4	5	6	8	10	12	
a	b	c	d	e	f	g	h	
MLB 20	4	4	2	1	—	—	7	
MLB 30	6	6	4	2	1	1	10	
MLB 50	10	10	7	6	5	4	13	
MLB 80	12	12	9	8	6	5	16	
ter d < 15 cm								25
MLB 80	20	20	15	13	10	8		
za d > 15 cm								30
MLB 120	25	25	20	15	13	10		

Slopi in stebri so gradbeni deli, katerih vitkost h/d je večja od 4 v vsaki smeri. Pri tem pomeni h višino slepa med ojačitvami, ki učin-

kujejo v isti smeri, d pa tej višini ustrežno debelino slopa. Če je vitkost h/d v raznih smereh različna, se mora vzeti za osnovo pri računanju.

dopustne napetosti najvišja vrednost stolpca h so do pod ležišči nosilcev le tedaj, če širina tako izkoriščenega aajveč polovice debeline zidu.

10,00 Oslabitev prereza. V nosilnih stenah in slopih treba pri statični presoji upoštevati oslabitve prerezov zaradi vseh vrstnih in posebnih reg. Če rege predvidene v načrtih, je treba računsko določenim debelinam dodati 5 cm. V nosilnih stenah debeline 15 cm ali manj so rege neuporabne.

10,00 Krepi proti razpokam zaradi krčenja in posedanja.

Objekte iz lahkega betona zgrajene na zgradbi moramo dimenzionirati v razstojnih 30–40 cm. Debelina mora teči skozi ves objekt, pri čemer ni dopustno prekiniti n. pr. dilatacijske stene. Dilatacija mora biti vodena tako, da se mora krčiti dilatacijska enota popolnoma neodvisno zase. Zato je priporočljivo prekiniti tudi kletno zidanje iz mineralnega betona in po potrebi tudi temelje.

Na vseh nosilnih stenah moramo izvesti armaranobet. vez v višini stropa in jo armirati najmanj s premera 2 kvadratna centimetra.

10,30 Kjer leži armatura preklada stropa v smeri sten, lahko opustimo zgornj navedene jeklene palice ali pa jih samo dopolnimo do označenega prereza. V kolikor stropovi niso izdelani v armiranem betonu, moramo predvideti v stropu armaranobetonsko minimalne višine 15 cm z zgornjo navedeno armaturo in jo pristropno toplotno izolirati.

10,40 Priporočljivo je položiti neoplenjeno pod okenske police armaturo 2 & 10 mm, ki sega na obeh straneh vsaj 50 cm preko svetle razpetine oken.

8,50 Kakršnakoli armatura v poroznem betonu mora biti prehodno zaščiteni proti rji z obrizgom cementne kaše in mora vsestransko ležati 5 cm od zunanjih ploskev lahkega poroznega betona.

9,00 Okenske in vratne preklade. 9,10 Preklade iz lahkega betona lahko izdelamo brez armature do največje svetle razpetine 1,20 m, če se betonirajo istočasno s steno in če znaša višina preklade vsaj 40 cm. V primeru, da preklada ni obtežena s stropom, zadostuje višina 30 centimetrov. Ako je masivni strop vezan s steno, merimo višino od spodnjega roba preklade do zgornjega roba stropa. Pri nemasivnih stropovih pa le do spodnjega roba stropa.

9,20 Preklade preko odprtini, ki so večje kot 1,20 m moramo armirati z upoštevanjem navodil prejšnjega odstavka. Preklade svetlih odprtini preko 1,50 m so v lahkem betonu dopustne le za MLB 80 ali več.

10,00 Sestava in izdelava lahkega betona. 10,10 Lahki beton katerekoli vrste mora biti sestavljen tako, da odgovarja v toplotnem in statičnem oziru vsem zahtevam.

10,20 Na splošno je možno doseči zadostno toplotno izolacijo pri debelinah zidu manj kot 38 cm le z lahkim betoni, katerih agregat je sam porozen.

10,30 Pri kompaktnostih materialih, zlasti pri mineralnem agregatu pa lahko dosežemo zadostno izolacijo le s pravilno izbiro zrnjivosti (enoznatni materiali).

10,40 Za oceno zadostne toplotne izolacije služi tabela št. 2.

Tabela II
KOEFICIENTI TOPLOTNE PREVEDNOSTI

Gradivo	Prostor-ninska teža v kg/m ³	Število toplotne prevod. Kcal/m ² h [°]
1. Prosto-nasuta suha granulirana žlindra		0.16
2. Opečni beton	1600	0.65
	1800	0.80
3. Enoznati beton iz peska in gramoza	1500	0.55
	1700	0.70
4. Beton iz granulirane žlindre	1400	0.50
	1200	0.40
5. Beton iz enoznatega opečnega zdroba in kotlovne žlindre	1600	0.65
	800	0.25
6. Beton iz naravnega plovca	1000	0.50
	1200	0.40

iz plavžarskega plovca

10,50 Tabela št. 2 pa lahko uporabimo samo kot osnovno smer, ki dovoljuje hitro presojo, ali določena potreba debeline sten, lastne poroznosti — agregatnega lahkega betoni iz granulirane žlindre ter plovca, ki običajno večjo izolacijsko vrednost kakor bi rezultirala iz uporabe koeficienta laboratorne ugotovitve. Brez preiskave ni dopustno upoštevati ugodnejših koeficientov prehoda in manjših sten.

11,00 Enoznati betoni. Za enoznati beton ni mogoče dati enotnega navodila za njegovo izvedbo, zato priporočamo preiskavo materiala, ki ga nameravate uporabljati na zgradbi. V splošnem veljajo sledeča navodila:

11,10 Pri lahkem betonu iz agregata brez lastne luknjičavosti zrn, ki imajo debelino večjo od 0,4 mm, mora biti delež finega peska od 0 do 100% čim manjši. V nobenem primeru ne sme biti večji kot 50% celotne teže agregata. Zato mora biti ena frakcija n. pr. 4 do 15 mm ali 15 do 30 mm

dobimo enoznati beton in s tem največjo luknjičavost gradiva.

11,20 Debelina zrn je odvisna od svojstev, ki jih želimo dati takemu betonu in od minimalne dimenzije konstrukcije. Pravilen enoznati beton je sestavljen po sledečih principih: Odstotnost vseh finih delcev. Vezivo sme zrna samo zlepi na njih stičnih površinah in zaradi tega preveč posamezna zrna s tenkim, kakovostno dobrim in enakomernim maltnim lepilom. Nikakor pa ne sme lepilo zapolniti presledkov med zrn. Zato mora vsebovati lepilo čim manj vode, kar omogoča primerne tlačne in natezne trdnosti, tako samega lepila, kakor tudi vsega enoznatega betona. Medprostori med zlepljenimi zrn naj v načelu ne bodo manjši od 2 mm, ker lahek beton sicer vsrkava vodo. Toplotna prevodnost je seveda toliko manjša čim več je prostorov. Odstotek medprostorov proti prostornini gradiva pa je neodvisen od velikosti zrna, pač pa od geom. oblike in enakosti zrn. Provodnost zavisi dalje bolj od števila por v smeri prehoda toplote,

pa vpliva večja količina lepila. Doza lepila mora biti pri drobni zrnjivosti mnogo večja, kakor pri betonu z večjimi zrn. Trdnost materiala najprej narašča z velikostjo zrn, nato pa zopet pada, zlasti, če so dimenzije konstrukcije majhne. Ta pojav pride posebno do veljave, če je premer zrn večji od 1/10 minimalne dimenzije konstruktivnega dela n. pr. debeline zidu. Zaradi tega velja:

11,30 Frakcija 4 do 8 mm je v toplotnem pogledu optimalna. Prav dobro je nadalje frakcija 8 do 15 milimetrov, ker daje pri le malo povečani prevodnosti večje trdnosti in na splošno zahteva manj veziva. Tudi v pogledu stroškov je ta frakcija večinoma najugodnejša.

11,40 Najprimernejša je ona doza veziva, ki ravno še zagotovi zahtevano marko. V nobenem primeru naj količina veziva ne prekorači 200 kg/m³. Količina vode je limitirana z vgradljivostjo. Najugodnejša je ona minimalna količina, ki še dopušča brezhibno vgraditev.

11,50 Za trdnost enoznatega betona je v prvi vrsti merodajen težnostni odnos vode proti vezivu. To pa nikakor ne velja v primeru, da je agregat sam porozen in vsrkava zantno količino vode.

11,60 Iz agregatov, ki imajo majhno lastno poroznost in znatno mehanično odpornost, je možno sestaviti lahki beton visoke marke n. pr. MLB 120 in celo MLB 160. Tak beton seveda ne more biti enoznati, temveč mora biti granulometrično pravilno sestavljen. Tudi v tem primeru se omeji odstotek finih frakcij in doza cementa, ker dobimo sicer pregrado strukturo betona z majhno izolacijsko sposobnostjo, brez bistvenega povečanja trdnostnih svojstev.

11,70 Pri opnem zdrobu je nujno še dodatno paziti na način drobljenja. Če drobimo opečne odpadke v čeljustnih ali valjnih drobilcih vnesemo v material sam nevidne razpoke, ki jih vezivo ne zlepi, kar bistveno zmanjša mehanično odpornost betona.

12,00 Vgrajevanje in porazdelitev.

12,10 Lahki beton se vgrajuje v opaže v enakomernih, največ 30 cm debelih vodoravnih slojih. Ti morajo biti neprekinjeni tudi pod okni in drugimi odprtinami. Vsi zidovi se gradijo po možnosti istočasno.

13,00 Zgostitev.

13,10 Lahki beton se mora zgostiti v stene, slope in stebre tako, da dobimo pravilno strukturo, predvsem enakomernost presledka med zrn oziroma enakomerno porazdelitev poroznih zrn samih. Za to zadostajo tolkači. Posebno skrbno je treba zgostiti na oglih opažev, pri morebitno vgrajenih ceveh in instalacijah, ter na vseh prostih površinah. Pri stenah, ki so tanjše od 25 cm, moramo točiti tudi vzdolž opaža, da čim bolj zapolnimo opaže. Pri lahkih betonih, katerih izolacijska svojstva slone na poroznosti agregata, ki ima le neznatno mehanično odpornost n. pr. granulirane žlindre, premogova žlindra, grobo porozno žgan opečni zdrob, ne smemo s tolčenjem zmanjšati strukture tega materiala in agregat drobiti.

13,20 Nasprotno pa moramo enoznate betone in betone s poroznimi agregatom znatne lastne mehanične odpornosti zgostiti bolj, ker bi sicer v betonu ostala gnezda, ki ne zmanjšujejo prevodnosti, a obučno zmanjšujejo mehanično odpornost. Enoznati betoni pa morajo imeti sklenjen agregatni skelet.

14,00 Delovni presledki.

14,10 Delovni presledki naj bodo po možnosti v višini okenskih polic, preklad ali stropov, ter naj potekajo vodoravno. Navpičnih delovnih presledkov se po možnosti izogibamo in jih v vsakem primeru omejimo z vertikalnimi pomožnimi opaži. Navpični presledki ne smejo potekati nad ali pod odprtinami. Zaradi boljšega kasnejšega priključka naj imajo utor n. pr. z vlaganjem trikotnih letov ali podobno.

15,00 Vzdrževanje betona in razopaženje.

15,10 Lahki beton je treba vlažiti še najmanj 3 dni po razopaženju.

15,20 Cas razopaženja je odvisen od vremenskih prilik, kakovosti veziva ter od sestave lahkega betona. Povsem neobremenjene stene (razen lastne teže) smemo razopažiti takoj, ko ostane površina po razopaženju brez poškodb in sklenjena. Nedopustno pa je razopaženje sten, dokler razopaženje povzroča, četudi le delno oziroma mestoma, iztrganje lahkega betona.

15,30 Obremenjene stene ter slope in stebre smemo razopažiti šele, ko doseže lahki beton trdnost, ki je enaka ali večja od trikratne računске tlačne obremenitve, a minimalno 5 kg/cm².

16,00 Površinska obdelava.

16,10 Utori v stenah iz lahkega betona se zapolnijo po možnosti z istim materialom, iz katerega so izdelane stene. Sveža zmes se zaphe za priloženo letvo ali desko.

16,20 Na splošno mora vsebovati zmes za rege nekaj več veziva in več vode kakor osnovni material. Suho osnovo moramo predhodno močiti. Za nakvašenje sta cementno mleko, zlasti pa cementna kaša neprimerna.

16,30 Zastičenje reg in utvorov z mastnimi apnenimi ali cementnimi maltami z mineralnim agregatom povzroči razpoke na stičnem mestu.

17,00 Ometi.

17,01 Lahki betoni smejo ostati brez ometov le pri objektih, ki so nekurjeni in niso namenjeni za prebivanje n. pr. skladišča ali podobno. Tudi v takem primeru morajo biti stene izolirane proti talni vlagi in zaščitene proti posebnim padavinam.

17,02 Vse omete na lahkkih betonih se izdela v čim manjši debelini. Zato naj bo opaž vedno gladek, raven in skrbno ter pravilno montiran.

17,03 Notranji omet na lahkkih betonih vseh notranjih sten naj bo enoplasten. Če so dani posebni razlogi, da potrebujemo tudi na notranjih stenah zaščito proti vlagi n. pr. v kopalnicah, pralnicah in garažah, v bližini vodnih izpustov itd. moramo neposredno steno iz lahkega betona ometati z cementnim obrizgom, ki je opisan pri zunanjih ometih. Enoznati betoni z zelo grobo frakcijo se omečejo z grobim ometom, vendar v čim tanjši plasti in na kasneje popisan način.

17,04 Zunanje ploskve sten se izolirajo proti vlagi in posebnim padavinam toliko skrbneje, čim bolj porozen material uporabljamo, zlasti pa je paziti na to, da taka zaščita ne dobi razpoke. Zato mora biti ta zaščita kvalitetna, a čim tanjša. Vsak debelejši omet bo pod vplivom temperature in krčenja razpokal. Vendar pa na zunanjih stenah zaščiti obrizg in vrhnji omet skupaj, ne smeta biti tanjša kot 3 cm.

17,05 Zaščitni obrizg za zunanje ploskve sten. Zmes lahko sestoji

n. pr. iz 5 pristorninskih delov ostre, prane rečne mivke, 1 prostorninskega dela cementa in 1 prostorninskega dela gašenega apna ter toliko vode, da je zmes gosto plastična. Pesek ne sme vsebovati več kot 5 odstotkov izplakljivih delcev in mora biti brez organskih primesi. Prefin pesek z organskimi substancami in večjo količino izplakljivih delcev povzroča razpoke. S tako zmesjo se naredi tanek obrizg z zidarsko žlico brez izglajevanja, a z gosto sklenjeno površino, brez luknjic, na kar je potrebno skrbno paziti. Gašeno apno mora biti dobro vležano. Mesto običajnega gašenega apna lahko uporabimo tudi suho gašeno apno, s polovično količino mokro gašenega apna. Važno je, da je obrizg čim tanjši, a da je površina popolnoma sklenjena in nezglajena, niti z deščico, niti z zidarsko žlico.

17.06 Na tak obrizg lahko naredimo poljuben zunanji omet.

17.07 Grobi omet izvedemo, če moremo zaradi netočnosti dela ali zahtevanega profiliranja nanesti sicer nezaželeno debelejšo plast.

17.08 Takemu grobemu ometu sestavljenemu kakor običajno, lahko primešamo granulirano plavžno žlindro do polovične količine mineralnega agregata, s čimer pospešimo vezanje in sušenje malte.

17.09 Če gre za izravnavo netočno izdelanih oziroma slabo opaženih površin naneseemo grobo malto z zidarsko žlico in jo izravnavamo z rezanjem z letvijo. Režemo na minimalno možno debelino. Z grobo malto se uporabi dobro pran mineralni agregat od 0–4 mm. Dozacija apna in cementa naj bo zmerna.

17.10 Fini ometi, ki jih nanašamo neposredno na stene lahkega betona brez grobe malte ali na zaščitni obrizg, morajo biti sestavljeni iz ostrogrzinate mivke, brez večjih količin izplakljivih delcev ter brez organskih substanc. Nanesejo se z zidarsko žlico neposredno na zmerno ovlaženo steno, ter nato izravnavajo z letvo in deščico. V kolikor izravnavamo fino malto preko vodilnih pasnic ne smemo pustiti, da se le te prekomerno osušijo, ker jih sicer ne moremo brez sledov zagladiti, kakor to zahteva fini omet.

17.11 Čistih cementnih ometov ne moremo nanesti neposredno na steno iz lahkega betona. V takem primeru izvršimo najprej obrizg, kakor za zaščitno plast, s podaljšano fino cementno malto brez izravnavanja, nakar naneseemo na pol svežo osnovo drugi sloj cementnega obrizga z mineralno frakcijo od 0 do 4 mm zopet brez izravnavanja. Po primerni izsušitvi lahko na to naneseemo fin cementni omet iz drobne, a ostre dobro prane mivke. Tak omet ne smemo zglatiti z zidarsko žlico, še manj pa na črno likati. Izgladimo ga izključno z malo zidarsko deščico, nakar se ga lahko po zadostni strditvi po potrebi brusi s kamnom. Takojšnje likanje na sveže povzroča razpoke.

17.12 Na dvoplastni obrizg, najprej apnen — cementni, nato pa na polsvežo osnovo, čisti cementni, lahko izvršimo poljubno obdelan umetni kamen. Na taki osnovi je izvrševanje kakršnihkoli plasti isto, kot na običajnih zidovih.

17.13 Na posebno eksponiranih zunanjih ploskvah sten, na neurni strani, s posebno majhnim nadstreškom, se priporoča dodajati finemu ometu primerno gostilno sredstvo: izol, vodotopno steklo in slično.

17.14 Zaščitni obrizg zunanjih površin se izgotovi tudi pod oblo-

gami iz plošč naravnega ali umetnega kamna.

2. člen

Začasni predpisi za uporabo granulirane plavžne žlindre kot agregata za lahki beton.

II. ZAČASNI PREDPISI

za uporabo granulirane plavžne žlindre kot agregata za lahki beton

1.00 Označbe.

1.10 Plavžno žlindro imenujemo stranski proizvod pri proizvodnji surovega železa v plavžih. Žlindre iz ostalih metalurških procesov in pri proizvodnji drugih kovin niso predmet teh navodil. V ta navodila tudi ne spadajo premogove žlindre, ki se pridobivajo pri raznih procesih izogrevanja ter snovi iz mehaničnih in elektrofilterskih naprav.

1.20 Granulirana plavžna žlindra se pridobiva v plavžih s hitrim ohlajevanjem z vodo, paro ali zrakom, pri čemer žlindra razpade v pesek. V ta navodila ne spadajo žlindre, ki so hlajene z majhno količino vode in so s tem spenjene, ali žlindre, ki so hlajene počasi.

2.00 Granulirane plavžne žlindre ki so uporabne kot agregat za lahki beton.

2.10 Kot agregat se lahko uporablja žlindra, katere kemična sestava leži v sledečih mejah:

CaO + MgO ne več kot 46 % celotne suhe teže

Si O₂ ne manj kot 33 %

MnO ne več kot 3 %

2.20 Zrnavost.

Granulirana plavžna žlindra je uporabna kot agregat za lahke betone, če ne vsebuje več kot 10 odstotkov zrn manjših od 0,15 mm.

V primeru, da vsebuje več kot 10 odstotkov zrn preko 15 mm ali če so zrna zlepljena in je snov grudasta, se mora vsa žlindra presejati in preostanek na situ odstraniti ali zdrobiti.

2.30 Granulirana plavžna žlindra vsebuje po granulaciji med 16 do 22 odstotkov vode. Žlindre, ki absorbirajo, popolnoma premočene, manj ali več vode niso brez nadaljnega uporabljive za lahki beton in jih je treba z ozirom na uporabnost preizkusiti.

3.00 Pogoji uporabe.

3.10 Ker dobivajo naše železarne žlindro le kot odpadni material oziroma proizvod in ne sprejemajo kakršnekoli pogoje kakovosti, je potrebno žlindro pred uporabo preiskati.

3.20 Obvezne preiskave:

3.21 Ugotovitev odstotkov naravne vlage.

3.22 Ugotovitev prostorninske teže suhe in prepojene žlindre in odstotkov maksimalne možne vlage.

3.23 Ugotovitev granulometrične sestave.

3.24 Ugotovitev norme trdnosti.

3.25 Ugotovitev prostorske obstojnosti.

3.30 Neobvezne preiskave, ki jih lahko zahteva investitor, gradbena inspekcija oziroma nadrejena gradbena oblast:

3.31 Celotna kemična analiza.

3.32 Periodične preiskave, če odstotek količine CaO + MgO ni prekoračen v smislu zahteve toč. 2.10.

3.33 Ugotovitev mere krčenja.

3.40 Žlindre, ki ustrezajo tem predpisom in preiskavam po točkah 3.20 in 3.30 se lahko uporabljajo za nosilno in izolacijsko zidovje kakršnegakoli gradbenega objekta, če se pri tem istočasno upoštevajo navodila I. za zasnovo gradbenih objektov iz lahkega betona vgrajenega na zgradbi.

3.50 Žlindre po gornjih navodilih se nadalje lahko uporabljajo za izdelavanje polnih in votlih zidakov, izolacijskih plošč itd. seveda v okviru predpisov, ki veljajo za te proizvode. Žlindre, ki ne ustrezajo tem navodilom pa se sme uporabiti edino za zapolnitev, nasepe ali podobno, pri čemer ne sme računati s kakršnokoli mehnično odpornostjo materiala.

4.00 Toplotna prevodnost.

4.10 Brez preiskave lahko suponiramo za aproksimativni račun toplotne prevodnosti betonov iz zgoraj definirane granulirane plavžne žlindre z $\lambda = 0,40 \text{ kcal/m}^2\text{h}^\circ\text{C}$, če prostorninska teža laboratorijsko suhega lahkega betona ne presega 1300 kg/m^3 . Na tej osnovi je dovoljeno dimenzionirati izolacijsko zidovje z ozirom na toplotno prevodnost. V primeru, da žlindra ne zadosti gornjim navodilom, zlasti v pogledu točk 3.22 in 3.23 in če je prostorninska teža suhega lahkega betona večja od 1300 kg/m^3 , je ta supozicija nedopustna in se ugotovi toplotna prevodnost z laboratorijsko preiskavo.

5.00 Obvezne preiskave.

5.10 Ugotovitev odstotka vlage. Na šestih različnih mestih in v različnih globinah, a najmanj 20 cm pod površino vzamemo po ca 1 kg iz deponije žlindre, ki jo nameravamo preiskati. Tako pridobljenih 6 kg se dobro premeša in od te zmesi odtehta 500 gr žlindre. Žlindra se nato suši v odprti posodi, pri čemer naj temperatura žlindre ne presega 110°C . S tehtanjem posušene zmesi se ugotovi % naravne vlage.

5.20 Ugotovitev maksimalno možne absorbeje vode: 500 gr posušene žlindre, ki je bila odvzeta v smislu toč. 5 se v primerni stekleni litrski posodi potopi v vodi tako, da stoji voda najmanj 2 cm preko žlindre. Dve uri po začetku prepojitve se odvisna voda brez izgube žlindre odtoči, preostalo mokro zmes pa vsipa na mreži 0,150 mm, preko katere je položen ovlažen filtrirni papir. Žlindro se pusti odcejati 10 minut v prostoru brez prepaha in pri temperaturi $18^\circ\text{C} \pm 5^\circ\text{C}$, na kar se ponovno ugotovi neto teža prepojene žlindre. Po sušenju se ugotovi suha teža in % maks. možne vlage. Granulirana žlindra, ki je uporabna kot agregat za lahki beton mora izkazati maksimalno možni % vlage v mejah od 16 do 22 %. Žlindre, katerih maks. vlaga ne leži v teh mejah, se lahko uporabljajo le, če sta tako kemična analiza, kakor tudi izvid trdnosti v smislu toč. 5.50 predhodno ugotovljeni in ugodni.

5.30 Ugotovitev prostorninske teže suhe zmesi:

Žlindra, ki se nahaja na deponiji, se odvzame iz šestih različnih mest v skupni teži 10 kg in se jo popolnoma posuši. Povsem suho se nato vsipa v cilindrično posodo vsebine 5 litrov; svetlega premera 18 cm. Ta cilindrična posoda mora imeti nastavek višine 20 cm. Žlindra se prosto nasuje do vrhnjega roba nastavka. Posodo z žlindro in nastavkom se pusti nato prosto padati z višine 1 cm na trdno podlago 15-krat. Po tako izvršeni zgostitvi, ki se jo meri in izrazi v %, se nastavek odstrani in površina z železnim plazno brez pjanja zravna. Neto teža žlindre v posodi v gramih deljena s 5 je prostorninska teža suhe žlindre. Prostorninska teža suhe, na gornji način zgoščene žlindre mora ležati v mejah od 700 do 1200 kg/m^3 .

5.40 Ugotovitev zrnivosti:

Posušena žlindra se preseje skozi stavek normnih sit po JUS in

ugotovi zrnavost. Žlindra uporablja za lahki beton naj ne vsebuje več kot 10 % zrn izpod 0,15 mm in več kot 10 % zrn preko 15 mm.

5.50 Ugotovitev norme trdnosti

Granulirana plavžna žlindra se lahko ma velike trdnosti lastnega zmesi. Njena uporabnost z ozirom na mehanska svojstva se ugotovi na sledeči način: Sestavi se zmes:

5 utežnih enot suhe žlindre

1 utežno enoto PC 250

1,3 utežne enote vode

Tako zmes se najprej suho premeša nato ob postopnem dodajanju vode se petkrat v model norme kocke, ki je izdelan po PTP št. 3 $20 \times 20 \times 20 \text{ cm}$, sledeči način: model norme se opremi z nastavkom ter v njem in nastavek nasipa do vrha zmesi, zgoraj opisano zmes se nato lahkega betona. Beton se nato stlači s 3×4 udarci normiranega kladca (kakor pri betonski normi), vendar eno plastilo in se nato vsih udarcev). Odstrani se nato vsa odveč zmesi z zidarsko žlico za 1 cm nad zgornjim robom zmesi, nega modela ter preostalo zmes z zidarsko žlico zaphe do izravnavanja površine z zgornjim robom dela. Ugotovi se prostorninska teža sveže grajenega betona. Beton se pusti tri dni v modelih, v prostoru brez prepaha, zavarovanega pred direktnemu učinku sonca. Nadležno sušenje na zraku pri normalni sobni vlagi in zračni temperaturi $18^\circ\text{C} \pm 3^\circ\text{C}$. Tak beton trdnosti po 28 dneh povprečno kocke najmanj treh kock 20 kg/cm^2 in minimalno trdnost posamezne kocke 17 kg/cm^2 , s katerimi se te trdnosti ne doseže, se izključijo iz uporabe.

5.60 Ugotovitev prostorske obstojnosti.

Žlindro se izsuši in preseje mreži 900 (0,2 mm). Presevek mreže se v težiščnem razmerju 1:1 meša v težnostnem razmerju 1:1 Portland cementom, ki je bil prehodno preizkušen na prostorsko stalnost in je vse norme preiskave prestal. Zmesi se doda toliko vode, da se doseže normalna konsistencija. Iz te malte se izdelajo trije normni kolački, ki ostanejo 48 ur na zračni nasitnem z vlago. Po 48 urah se pusti kolaček nadaljnjih 26 dni na zraku. Drugega se položi v vodo pri $18^\circ\text{C} \pm 3^\circ\text{C}$, tretjega pa se kuha v predhodnem postopnem segrevanju pol ure, 3 ure v vreli vodi. Oba kolačka morata biti 28 dni po izvršitvi brez razpok in popolnoma ravne spodnje ploskve, kuhani kolaček pa se pregleda takoj po izločenju in mora pri tem pokazati popolno prostorsko stalnost, kar se sme biti krhek. Merodajne so tri preiskave. Žlindre, ki ne izpolnjujejo pri gornjem preizkusu prostorske stalnosti dovoljnih rezultatov se izločijo iz uporabe.

6.00 Cestost preiskav.

6.10 Ker dobavitelj ne jamči, da ne kontrolira kakovost žlindre, je potrebno žlindre pogostoma preiskati na gradbišču. Obvezna vsaj ena predhodna preiskava vsakega objekta, sicer pa najmanj ena preiskava za vsake 30 ton dobave. Investitor ali nadrejena gradbena oblast lahko zahtevajo preiskave vsakega vagona dobave. Pri vsakem vzorcu, od 30 t, izvršene dve preiskavi, se odvzame del vzorca iz vsakega vagona, torej najmanj iz treh mest, kolikor je bilo vagonov za 30-tonsko pošiljko.

7.00 Neobvezne preiskave.

7.10 Kemična preiskava zahteva kvalitativno in kvantitativno merilno analizo vseh sestavin. Izgotovi se mora označiti žlindro kot uporabno ali neuporabno in navesti razlog

7.20 Na zahtevo investitorja, gradbene oblasti ali zaradi informacije izvrševalca je nujno narediti od časa do časa preiskavo barijnosti dobavljene žlindre s preizkusom $\% \text{CaO} + \text{MgO}$ na celotno maso vzorca. Pri tem se vzame vzorec kot povprečno v smislu tč. 5.10. Žindra, ki vsebujejo več kot 46% $\text{CaO} + \text{MgO}$, se izloči iz uporabe.

7.30 Določitev mere krčenja: Zmes lahkega betona po tč. 5.50 se vgradi v jeklen kalup, izmeri se $10 \times 50 \text{ cm}$, na sledeči način:

Kalup se najprej opremi z nastavkom višine 10 cm, napolni se do vrha roba nastavka z zmesjo lahkega betona, ki se jo zgosti s palcem osnovne ploskve $8 \times 8 \text{ cm}$ teže 2×12 udarci, pri katerih tolkač prosto pada iz višine 1 cm. Po zgostitvi se odstrani nastavek, beton odreže ca. 5 mm nad zgornjim robom kalupa ter površino izravna z zidarsko žlico točno po zgornjemu robu kalupa. Končno se vgradi merilne marke. Razstoj med markami meri tri dni po betoniranju. Pri tem se vzorci hranijo dva dni v kalupu in en dan na zraku pri $20 \pm 3^\circ \text{C}$ pri 50–75% relativne vlage. Po nadaljnjih treh dnevih meritev ponovi ter nato položi vzorci tri grede za šest dni v kalupu pri $18^\circ \text{C} \pm 3^\circ \text{C}$. Po šestih dnevih se ponovno meri razstoj mark. Vzorec se položi grede v sušilno kjer ostanejo pri temperaturi 20°C nadaljnjih šest dni. Po sušenju morajo biti vzorčni komadi brez razpok, popolnoma ravni in brez poravnosti. Razstoj mark se izmeri tako po naravni ohladitvi grede do normalne temperature. Pri tem se vzorec ne sme presegati 15% relativne vlage. Dilatacija merila med prvo in katerokoli nadaljnjo meritvijo ne sme biti večja kot ± 3 desetisočinke merilne dol-

3. člen

časni predpisi in navodila za izdelovanje lahkega betona iz granularne plavžne žlindre

III. ZACASNI PREDPISI

in navodila za izdelovanje lahkega betona iz granularne plavžne žlindre

1.00 Oznaka.

1.10 Lahki beton iz granularne plavžne žlindre imenujemo tisti gradbeni material, ki ga pridobimo po primerni strditvi (hidrataciji) iz zmesi granularne plavžne žlindre v smislu navodil št. II iz cementa po definiciji JUS ter vodo, če je zmes zgoščena v smislu točke 1.10 teh navodil (št. III). V ta namen spadajo zmesi, ki so kakorkoli umetno strjevane, bodisi s pomočjo temperature ali z dodatkom kakršnegakoli kemičnega sredstva, razen v smislu točke 7.00.

2.00 Uporaba.

2.10 Ločimo: konstruktivni lahki beton.

2.20 Polnilni lahki beton.

2.30 Konstruktivni lahki beton

ne uporabljati za konstruktivne elemente dele zgradb ali za pritisk, ki so obremenjeni na točko, če dejanske napetosti niso večje od dopustnih v smislu predpisov I. tabele 1.

2.40 Polnilni lahki beton smemo uporabiti za dele zgradb, ki nimajo nobenih mehanskih obremenitev, razen lastne teže, oziroma katerih podoben enakomerna specifična tlačna obremenitev ni neposredna in ne presega 3 kg/cm^2 .

2.50 Polnilni lahki beton je dopusten za izpolnjevanje votlih delov armiranobet. in betonskih konstrukcij, kot izolacijska podlaga tlakov, streh, teras, hodnikov in podobnega. Polnilni lahki beton

smemo uporabiti nemesto nasipov med karpeti mostov in pri podobnih konstrukcijah, če ni neposredno obremenjen.

3.00 Izvrševanje konstruktivnega lahkega betona.

3.10 Konstruktivni lahki beton pridobivamo z zmesjo granularne plavžne žlindre, cementov in vode, po predhodni primerni strditvi. Minimalna doza pri konstruktivnem lahkem betonu je 150 kg cementa za 1 m^3 vgrajenega betona.

3.20 Dozacija vode.

Ker je granularna žindra v naravnem stanju skoraj vedno prepojena z znatno, a stalno menjajočo se količino vode, je dozacija potrebne vode težko predhodno ugotoviti za vse primere enotno. Lahkim betonom iz granularne plavžne žlindre se zato praviloma doda toliko vode, da ostanejo po izvršenem mešalnem procesu zemeljsko vlažni. Vsebovati morajo pri tem toliko vode, da se površina rahlo nasute sveže zmesi pod 2 do 3 ploskimi udarci lopate ali zidarske žlice skepi, pri čemer dobi tako obdelana površina sklenjenost in moten blešč zaradi malenkostnega izstopa cementnega lepila. Tako manjše kakor večje doze so neprimerne. Nadzorni organi nadrejenih instanc kakor tudi izvrševalci naj bodo na to pozorni. Vsak delovodja pa tudi vsak izvežban betonar bo lahko ugotovil na zgoraj opisani način pravilno dozacijo vode in s tem istočasno najprimernejšo vgradljivost. Presuhi betoni se pod tolkači meljejo, premokri pa izcejajo že itak pičle količine cementnega lepila. Žindra, ki sta jo končno izsušila sonce in veter, ali ki je bila umetno sušena, se najmanj pol ure pred dodatkom cementa primerno ovlaži.

3.30 Priprava sveže zmesi:

Načeloma naj se pripravi sveža zmes za lahki beton iz granularne plavžne žlindre v betonskih mešalcih. Najprimernejši za to so mešalci s prostim padom. Doba mešanja naj se proti normalnemu težkemu betonu poveča za ca. 50%. Minimalni čas čistega mešanja, od popolne napolnitve bobna do začetka praznitve, naj ne bo krajši od dveh minut. Pri ročnem mešanju naj se razprostre najprej žindra, doda nato cement, tako da je po vsej razprostrti žindri že takoj čimbolj razdeljen ter nato brez dodatka vode trikrat premešan s protismernim lopatenjem. Potrebna količina vode se doda nato med četrim lopatenjem. Nato je potreben še dvakratni protismerni premet. Skupaj torej šestkratno premetavanje. Pri manjšem številu mešalnih operacij ne smemo pričakovati, da bi se zmes dovolj enakomerno premešala, ker je važno za homogenost te vrste lahkega betona, ki se zaradi ročne strukture granularne žlindre ročno le težko doseže.

3.40 Vgrajevanje in zgostitev.

Lahki betoni iz granularne žlindre morajo biti primerno zgoščeni. Prevelika zgostitev po nepotrebnem povečuje toplotno prevodnost materiala, premajhna pa zmanjša trdnosti.

Lahki beton iz granularne plavžne žlindre smemo vgraditi izključno le s pihanjem, pri proizvodnji oblikovnikov pa z zmerno vibracijo pod pritiskom na vrhnji površini. Uporaba opažnih ali pogreznih vibratorjev je neučinkovita in zato neprimerna. Za zgostitev uporabljamo tolkače, pri katerih je velikost ploskve odvisna od minimalnih dimenzij vgrajenega betona. Optimalno delo pihanja znaša 400 kgm na 1 m^3 vgrajenega betona. Višina

nasipne plasti naj ne presega 30 cm , višina padca tolkačev pa ne 15 cm .

3.50 Naknadna oskrba lahkega betona.

Ker je lahki beton — žlindrin pri višji zračni temperaturi ali pod direktnim vplivom sonca in vetra — zelo izpostavljen izsušitvi, ga moramo skrbno varovati pred prehitro izsušitvijo. Zaradi znatnih količin vode v žindri ni verjetna izsušitev pod zaščito gostih in predhodno močnih opažev, pač pa na vseh prostih površinah. Zaradi izpiranja prostih površin ne smemo močiti neposredno z vodo vsaj 24 ur po betoniranju. Potrebno pa je varovati prosto površino takoj po izvršitvi z mokro juto, premočenim papirjem ali še bolj s papirjem in mokro žagovino. Po preteku 24 ur lahko površine in opaže močimo direktno z vodo. Obvezno je močenje vsaj tri dni, priporočljivo pa sedem dni po betoniranju. Lahki beton se mora sevda prav tako kakor običajni težki beton, ščititi proti direktnemu vplivu padavin vsaj 24 ur po betoniranju. Proti mrazu se ščiti lahki beton s suho nanešenim papirjem in suhim žaganjem. Lahki betoni so malo občutljivi proti mrazu. Najdalje 48 ur po betoniranju preneha možnost zmrzovanja tako v betonu, izdelanem na zgradbi, kakor tudi na oblikovnikih, če beton ni dodatno prepojen z vodo.

3.60 Razopaženje.

Beton iz granularne plavžne žlindre ne smemo prehitro razopaziti, ker se strjuje počasneje od normalnega mineralnega betona. Običajno moramo pustiti lahki žlindrin beton v opažu 50% dlje kakor mineralni beton. Glede na dejstvo, da uporabljamo žlindre betone skoraj izključno obremenjene na pritisk, lahko razopažimo neobremenjene stene do višine 3.50 m :

pri temperaturah, večjih od 15°C ,

po 24 urah;

pri temperaturah $+5$ do $+15^\circ \text{C}$

po 48 urah.

Pri tem je merodajna povprečna temperatura betona in ne temperatura zraka.

Betoniranje z zmesjo s temperaturo pod $+5^\circ \text{C}$ je prepovedano. Za stebre in slope se rok razopaženja podvoji. Gornji roki se nadalje podvojijo pri višinah nad 3.5 cm ali v primeru, da prevzame konstrukcija takoj po razopaženju še kakršnekoli obremenitve, razen lastne teže.

4.00 Svojstva lahkega betona iz granularne žlindre.

4.10 Minimalna dovoljena trdnost.

Za konstruktivni beton lahko uporabimo zmes, ki daje po normni probi navodil št. III, tč. 5.50 iz serije treh kock predpisano 28-dnevno tlačno trdnost najmanj 20 kg/cm^2 oziroma minimalni posamezni rezultat, enak ali večji od 17 kg/cm^2 . Pri tem se izvrši normna proba v smislu tč. 5.50 navodil št. II, a z dejansko predvideno oziroma uporabljen zmesjo. Lahki beton manjših trdnosti se ne sme uporabljati za konstruktivne dele, tudi ne v primeru, če daje majhna dejanska specifična obremenitev zahtevni petkratni varnostni faktor.

4.20 Z MLB 20 se ne sme izdelati več kot dve etaži skupne višine največ 7.0 m , z MLB 30 pa ne več kot tri etaže s skupno največjo višino 10.50 m .

4.30 Pri izvrševanju betonskih del iz granularne žlindre je obvezna preiskava 28-dnevne tlačne trdnosti vsaj za vsakih 30 m^3 konstrukcijskega betona.

4.40 Toplotna izolacija betona iz granularne žlindre.

Lahki beton iz granularne plavžne žlindre je dober toplotni izolator. Za račun toplotne prevodnosti sten iz takega betona smemo uporabiti $\lambda = 0.40 \text{ kcal/m}^2/\text{h } 1^\circ \text{C}$, v zračno suhem stanju, če nismo uporabili pri sestavi več kot 200 kg cementa na 1 m^3 gotovega betona in če prostorninska teža ni večja od 1.350 kg/m^3 .

V smislu tč. 5.10 navodil št. I za zasnovo gradbenih objektov iz lahkega betona, vgrajenega na zgradbi, pa mora znašati minimalna debelina sten v stanovanjskih poslopih 30 cm . Taka stena mora biti obojestransko ometana. Večjo izolacijsko sposobnost pa smemo izkoristiti pri računu ogrevanja prostorov, računu ogrevalnih in hladilnih naprav itd.

4.40 Izolacija proti vlagi.

Beton iz granularne žlindre v visoki meri vpija vodo. Zaradi tega ga moramo skrbno izolirati proti talni vodi, zunanje stene pa še proti posevnim padavinam. Izolacijo proti talni vlagi izvedemo kakor običajno pri opečnih zgradbah. Beton iz granularne žlindre pa v nobenem primeru ne sme segati nižje kot 50 cm nad terenom, ki obdaja objekt (glej tč. 2.30 navodil št. 1).

Nujna je pri takem betonu smotrna izolacija zunanjih sten proti posevnim padavinam. Najprimernejši je zato zaščitni obris v smislu tč. 17.05 navodil št. I.

Pazljivo in smotno se mora izvesti tudi stik s tlaki v kopalnicah, pralnicah, straniščih itd., kjer je možnost prehajanja vlage v stene iz granularne žlindre. Tudi v tem pogledu se upoštevajo pravkar navedena navodila št. I, zlasti v točki 17.03, 17.13 in 17.14.

5.00 Ometi na stenah lahkega betona iz granularne žlindre.

Beton iz granularne žlindre izkazuje fino raskave, a pri pravilni izdelavi ravne površine. Zaradi tega so grobi ometi na takih stenah nepotrební ter tehnično in ekonomsko neutemeljeni. To dejstvo pa se upošteva pri zasnovi opažev, pri projektiranju statično in toplotno potrebnih debelin zidovja, pri zasnovi okenskih in vratnih podbojev in pri vseh instalacijah. Ometi sami pa se izdelajo v smislu navodil št. I o zasnovi gradbenih objektov iz lahkega betona, vgrajenega na zgradbi točka 17.00 do 17.14.

6.00 Preiskave.

V splošnem se preiskave izvršijo v smislu navodil št. II za uporabo granularne žlindre kot agregata za lahki beton tč. 5.00 do 5.60, 6.00 ter 7.00 do 7.50. Dodatno pa se mora kontrolirati vgraditev in zgostitev še z naslednjim:

6.10 Ugotovitev optimalne zgostitve poljubnega betona iz granularne plavžne žlindre.

Iz betonirke vzamemo ca. 60 litrov sveže zmesi in ugotovimo nato težo T_1 . Nato napolnimo tri kalupe za kocke $20/20/20 \text{ cm}$, vse tri z nastavkom $20/20/20$, z vnašanjem z zidarsko žlico do vrha nastavka. Pri tem pazimo, da je kalup in nastavek popolnoma zapolnjen tudi v vogalih, vendar ne phan. Preostalo zmes skrbno in brez izgub odstranimo in stehiamo preostalo težo T_2 . Diferenca tež $T_1 - T_2$ da težo vgrajene, a ne phane žlindre v treh kalupih z nastavki. Od tega je je polovico v samih kalupih prostornine $3 \times 8 \text{ dm}^3$. Prostorninsko težo Pts sipane sveže zmesi dobimo po obrazcu

$$\frac{T_1 - T_2 \times 1000}{2 \times 3 \times 8} = \text{Pts. v kg/m}^3.$$

Nato zgostimo zmes v vsakem kalupu s 3×4 udarci normalnega tolkača za en kalup in nastavek. Za-

tem odstranimo vse tri nastavke, odrežemo z nožem svežo zmes 1 cm nad vrhom kalupa, nakar lahki beton phamo z zidarsko žlico do polne izravnavne z robom kalupa. Takoj nato ugotovimo neto težo T_1 lahkega betona v vseh treh kalupih skupne prostornine $3 \times 8 = 24 \text{ dm}^3$. Prostorninsko težo normirano zgoščenega lahkega betona za konkretno žlindro, dozacijo vode in cementa dobimo po obrazcu

$$f = \frac{P_{tn}}{P_{ts}}$$

Za kontrolo proizvodnje moramo poznati še naravno vlago trenutno uporabljene žindre ter dozacijo vode in cementa oziroma proporcije: žlindra : cement : voda = $Z : C : V$, iz česar lahko izračunamo vedno zaželeno razmerja mešanja iz prostorninske teže norm. zgoščenega betona. Dejanska uporaba vseh treh dodatkov na enoto kubature, proti normirani, ne sme diferirati za več kot $\pm 5\%$. Upoštevamo pa pri tem računu naravno vlago žindre. Razmerje $V : C$ nam v takem primeru ne da dejanskega vodocementnega faktorja cementnega lepila, ker veže žlindra mnogo vode v svojem kapilarnem sistemu. Zato odnos $V : C$ ni primeren za sklepanje o bodoči trdnosti lahkega betona.

6,20 Računski primeri pravilne zgostitve.

Primer št. 1:

Pravilno zgostimo plast lahkega betona, ki smo ga vnesli v opaž širine 0,33 m, dolžine 10 m in višine 0,3 cm. Specifično delo na 1 cm^2 površine tolkača znaša optimalno pri enem udarcu $1,25 \text{ kg/cm}$. Na tej osnovi lahko za poljuben tolkač izračunamo najprimernejšo težo in višino padca. Tolkač $12 \times 12 \text{ cm}$ osnovne ploskve, pri višini padca 15 cm, mora dati $12 \times 12 \times 1,25 \text{ kg/cm} = 180 \text{ kg/cm}$ dela pri enem udarcu.

Potrebna teža torej $\frac{180}{15} = 12 \text{ kg}$. Za optimalno zgostitev betonskega telesa $0,33 \times 10 \times 0,3 = 1,0 \text{ m}^3$ rabimo torej $\frac{400}{1,8} = 222$ udarcev tolkača, osnovne ploskve $12 \times 12 \text{ cm}$, teže 12 kg in višine padca 15 cm.

Primer št. 2:

Zaphe za beton celotne širine 30 cm, med salonitnimi cevmi zunanega premera 15 cm in razstoja 22,5 cm.

Za tako delo lahko uporabimo tolkač dimenzij ploskve največ $6 \times 10 \text{ cm} = 60 \text{ cm}^2$. Teža torej

$$\frac{1,25 \times 60}{15} = 5 \text{ kg}.$$

Za eno plast med štirimi dimnimi cevmi po gornji sliki torej $0,3 \times 0,9 \times 0,3 = \text{m}^3$ $0,081 \times 400 = 23,4 \text{ kgm}$ ali pri tolkaču teže 5 kg in 0,15 m višine padca 43 udarcev. Pri uporabi teh navodil praktično vedno lahko prekrijemo 30 cm debelo plast po vsej površini vsaj z enim udarcem.

Po primeru št. 1.

Ploskev $0,33 \times 10 = 3,3 \text{ m}^2$.

Vsote uradnih površin $222 \times 0,12 \times 0,12 = 3,2 \text{ m}^2$.

Po primeru št. 2.

$0,90 \times 0,3 = \text{m}^2$ 0,27

$0,10 \times 0,06 \times 43 = \text{m}^2$ 0,26

Dejansko delo zgostitve lahkega betona na zgradbah naj se ne razlikuje za več kot $\pm 20\%$ od zgoraj teoretično prikazanega optimalnega dela.

6,30 Praktično navodilo.

Pri običajnih izmerah sten in slopov nasipamo svežo zmes betona

iz granularne žindre v horizontalnem sloju višine 30 cm. Zgostimo jo s tolkačem $12 \times 12 \text{ cm}$ osnovne ploskve teže 12 kg in višino padca 15 cm tako, da dobi vsa prosta površina na vsakem mestu vsaj en udarec. Udarne ploskve tolkača morajo torej prekriti prosto površino, lahko pa se tudi delno prekrivajo. Pri vphanju betona med dimne cevi, instalacijo in pri okenskih fasetah rabimo manjše in lažje tolkače. Tudi z njimi moramo phati tako, da vphemo v površino. V splošnem potrebujemo za pravilno vgraditev le tri vrste tolkačev, in sicer:

$12 \times 12 \text{ cm}$ osnov. plosk. teže 12 kg
 $6 \times 10 \text{ cm}$ osnov. plosk. teže 5 kg
 $5 \times 8 \text{ cm}$ osnov. plosk. teže 3,3 kg

Na mestih, kjer so vgrajeni na primer dimnovodi, instalacijske cevi ali slično, bomo le težko lahki beton zgostili preveč. Pač pa je verjetna premajhna zgostitev. Zato je pravilni zgostitvi na takih mestih posvetiti vso pazljivost.

7,00 Dovoljeni dodatki k lahke-mu betonu iz granularne žindre.

Pri pripravi sveže betonske zmesi ne smemo razen vode in cementa dodajati drugih dodatkov razen obi-

čajnega mineralnega agregata. Kot dodatek je nadalje dovoljeno še apnenno mleko, ki vsebuje 100 gr CaO na en liter vode. Apnenega mleka smemo dodajati največ 40 lit. na 1 m^3 vgrajenega betona. Dodatek apnenega mleka poveča trdnost in obdelovalnost lahkega betona. Zlasti priporočljiva je dodaja apnenega mleka pri izdelovanju oblikovnikov. Kakršnikoli drugi kemični dodatki niso priporočljivi, vključno vsa sredstva za aeriranje, plastificiranje, za reguliranje vezave ali sredstva proti zmrzovanju.

8,00 Polnilni beton iz granularne žindre.

Polnilni betoni iz granularne žindre niso vezani na omejitve iz poglavij 3,00 do 4,00 navodil št. III. Vsebovati pa morajo najmanj 60 kg cementa na m^3 gotovega betona in morajo biti osem dni po betoniranju brez vidnih sledov pohodni. Brez preiskave lahko smatramo, da je koeficient prevodnosti

$$\lambda = 0,35 \text{ Kkal/m}^2/\text{k } 1^\circ \text{C}$$

za zračno suh beton, čigar prostorninska teža je manjša od $1,200 \text{ kg/m}^3$ zračnosuho. Ta koeficient je dovoljeno upoštevati pri računu toplotne prevodnosti. Za polnilne betone

se priporoča, da delo zgostitve pri vgraditvi ne presega 200 kg/m^3 . Polnilne betone lahko zaščitimo proti prašenju površin s premazom tankega cementnega ali apnenega pačoka.

8,10 Tudi polnilni lahki beton iz granularne žindre mora biti izoliran proti vlagi. Zaradi tega uporaba takega betona za podlago tlakov kleti ni priporočljiva, če ni izvedena talna izolacija po vsej ploskvi tlaka. Zaradi visoke prostorske vrednosti in majhne prostorninske teže takega betona pa ga s pridom uporabljamo v etažah. A tudi v tem primeru moramo skrbeti za dobro izolacijo proti vlagi, ki bi lahko prihajala s površine (kopalnice, pralnice, stranišča itd.). Zlasti pa je to važno, če je talna podlaga v neposrednem stiku s steno iz granularne žindre, ker vlaga prehajala iz podlage v steno.

4. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku«.

Nadomestuje predsednika
 podpredsednik:
 inž. Ivo Klemenčič l. z.

Predpisi občinskih ljudskih odborov

OBČINA LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Na podlagi čl. 2 in 6 Uredbe o pravici ljudskih odborov, da lahko predpisujejo takse in prometni davki (Uradni list FLRJ, št. 13-118/53) in na temelju predpisov priloga I/a točke XX. zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ, št. 34-371/54) v zvezi s členom 8 in 28 statuta občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Bežigrad in po predhodni pritrditvi OLO Ljubljana, je občinski ljudski odbor Ljubljana-Bežigrad na 12. redni seji, dne 11. julija 1956, sprejel

ODLOK

o občinskih taksah

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Poleg občinskih taks, ki so predpisane z odlokom o občinskih taksah (Uradni list LRS, št. 19/56), se pobirajo na območju občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Bežigrad še občinske takse, predpisane s tarifo k temu odloku.

2. člen

Občinske takse, ki se pobirajo po določbah tega odloka, so dohodek na območju okraja Ljubljana. Delež teh dohodkov, ki pripada posameznim občinam, se določi vsako leto z okrajnim družbenim planom.

3. člen

Občinske takse se plačujejo vnaprej in to v gotovini ali pa v taksnih znamkah. Do izdaje novih občinskih taksnih znamk se uporabljajo na območju okraja Ljubljana taksne znamke, ki jih je izdal bivši OLO Ljubljana-okolica in bivši MLO glavnega mesta Ljubljana.

4. člen

Določbe zakona o taksah (Uradni list FLRJ, št. 68/46) z vsemi poznejšimi izpremembami in dopolnitvami ter določbe Uredbe o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov (Uradni list FLRJ, št. 33/53) se primerno uporabljajo tudi

glede občinskih taks, če ni s tem odlokom drugače določeno.

5. člen

Osebe, ki so po zakonu o taksah ali s posebnimi predpisi višjih državnih organov proste plačila državnih taks, so proste tudi občinskih taks, predpisane po tem odloku.

Za predmete, za katere se po zakonu o taksah ali po posebnih predpisih višjih državnih organov ne plača državna taksa, se ne plača tudi občinska taksa po tem odloku.

6. člen

Osebe, ki so plačale višjo takso, kot je predpisana v tarifi tega odloka, imajo pravico do povračila.

Povračilo se izvrši v smislu navodil o povračilu in preknjiževanju pomotoma plačanih državnih dohodkov (Uradni list FLRJ, št. 63/49).

7. člen

Za izvrševanje tega odloka skrbi ustrezni organ občinskega ljudskega odbora, kontrolo nad plačili taks pa vrši finančni organ občinskega ljudskega odbora.

8. člen

Z dnem, ko stopi v veljavo ta odlok, prenehajo veljati vsi predpisi, ki so s tem odlokom v nasprotju.

9. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku«, uporablja pa se od prvega dne naslednjega meseca po objavi.

II. TARIFA

Tar. št. 1:

Taksa na vloge, pritožbe, odločbe in potrdila, ki so naslovljena na občinski ljudski odbor, njegove organe, urade, proračunske zavode in finančno samostojne zavode, ki opravljajo upravne zadeve oziroma, ki jih ti rešujejo ali izdajajo, znaša:

- a) na vloge 20 din;
- b) na pritožbe 90 din;
- c) na odločbe:

aa) o dovoljenem podajšanem poslovnem času v gostiščih za ves večer 2000 din;

bb) o dovoljenem priložnostnem točenju alkoholnih pijač 3000 din;

cc) za vsako drugo odločbo, razen za odločbo po tar. št. 3, 4 in 10 te tarife 75 din;

č) za vsako potrdilo 50 din.

Za vsako prireditve ob praznovanju od države priznanih praznikov se taksa po tej tarifni številki ne pobira.

Tar. št. 2:

Taksa za pot uslužbenecv občin

skega ljudskega odbora zven uradnih prostorov se plača, kadar povzroči stranka, razen za ureditev stanovanjskih zadev in drugih zadev do vrednosti 10.000 din ne glede na število uslužbenecv:

1. Za pregled stavbišča ali prostora za napravo stavbišča 200 din;

2. za pregled zgradbe ali posestva meznih prostorov zgradbe, da bi se izdalo uporabno dovoljenje:

a) pri pregledu do 5 prostorov 100 din;

b) pri pregledu od 6 do 20 prostorov 200 din;

c) pri pregledu nad 20 prostorov 500 din.

3. za vsako pot izven uradnih prostorov v drugih zadevah 100 din;

Taksa se plača na vloge, s katerimi povzroči stranka pot uslužbenecv, poleg taks po tarifni št. 1 tega odloka.

Tar. št. 3:

Taksa za odločbo, s katero občinski ljudski odbor, njegovi uradni organi izdajo dovoljenje za gospodarsko dejavnost znaša 30 % od takse po zakonu o taksah.

Tar. št. 4:

Taksa za potrjevanje listin. Za potrjevanje pogodb in drugih listin, ki jih potrjujejo občinski ljudski odbori, njihovi organi in uradi se plača:

1. Za potrditev vsake listine za prvo polo 35 din; za vsako nadaljnjo ča taksa 25 din za potrditev vsakega podpis ali pečata.

2. Za potrditev cenitve posestva 250 din.

3. Za potrditev kopirnega natrta po občinskem ljudskem odboru, 6

OBČINA LJUBLJANA-CENTER

Na podlagi 8. člena Statuta občine Ljubljana-Center z dne 19. 8. 1955, 4. in 30. člena Splošnega zakona o vodstvu šol (Uradni list FLRJ št. 11/55) ter na predlog Sveta za šolstvo ObLO Ljubljana-Center izdaja Občinski ljudski odbor Ljubljana-Center na svoji 12. redni seji od dne 27. VII. 1956 naslednjo

ODLOČBO

o ustanovitvi splošne izobraževalne »Osnovne šole Center«

1. člen

Občinski ljudski odbor Ljubljana-Center ustanovi sl/9-1956 splošno izobraževalno Osnovno šolo Center v Ljubljani, Subičeva ulica št. 1.

2. člen

Sola se vodi po načelih o družbenem vodstvu.

3. člen

Sola ima pravila o svoji notranji ureditvi in delu. Pravila predpiše šolski odbor, potrdi pa jih Občinski ljudski odbor Ljubljana-Center.

4. člen

Sola ima samostojen predračun. Občinski ljudski odbor Ljubljana-Center priskrbi finančna sredstva za šolo ter potrdi predračun kot priložo ustreznega predračuna.

5. člen

Solo neposredno vodijo: šolski odbor, učiteljski zbor ter ravnatelj šole.

6. člen

Odločba začne veljati, ko jo potrdi Okrajni ljudski odbor Ljubljana.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora
Lojze Očepek l. r.

OBČINA CERKNICA

Na podlagi 12. in 15. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. l. LRS št. 19/52) ter 3. in 8. člena Temelnjega zakona o prekrških (Ur. l. FLRJ št. 46/51 in 58/55) je Občinski ljudski odbor Cerknica na 9. seji, dne 19. septembra 1956 sprejel

ODLOK

o obveznem fluorografiranju (rentgenskem slikanju) prebivalcev na območju občine CERKNICA

1. člen

Zaradi preprečevanja in zatiranja tuberkuloze se izvede obvezno fluorografiranje vseh prebivalcev občine Cerknica, rojenih do vključno leta 1941.

2. člen

Fluorografiranje se opravi brezplačno.

3. člen

Svet za zdravstvo Občinskega ljudskega odbora Cerknica se pooblašča, da za izvajanje tega odloka izda potrebne ukrepe ter določi čas fluorografiranja (rentgenskega slikanja) na območju občine Cerknica.

4. člen

Z denarno kaznijo do 3000 din se kaznuje, kdor se ne udeleži fluorografiranja, čeprav je k temu obvezen, kdor sicer ovira ali preprečuje izvrševanje ukrepov na podlagi tega odloka.

5. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku« uradnem glasilu Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora:
Jože Telič l. r.

Družbene organizacije so oproščene takse za uporabo zidov za obešanje in pisanje reklam.

Za plačilo takse je odgovoren tisti, ki obesi ali pritrdi reklamo na javnem kraju. Kolikor pa bi ne bilo mogoče ugotoviti tistega, ki je obešil ali pritrdil reklamo, odgovarjajo za plačilo tisti, v katerih korist je bila reklama izdana.

Podjetja za plaketiranje morajo v prvih treh dneh vsakega meseca za pretekli mesec predložiti občinskemu ljudskemu odboru obračun o skupnem številu objav ter o vsoti plačane takse za mesec poročanja. Vsi drugi, ki se ne poslužujejo zavodov za plaketiranje, temveč sami oskrbujejo objavo reklam, pa so dolžni pred objavo reklame občinskemu ljudskemu odboru pismeno predložiti podatke o številu, velikosti reklamnih izvodov z obračunom o že plačani taksi.

Tar. šte. 9:

Takse za ponudbe na ofertalnih licitacijah pri državnih uradih in zavodih, gospodarskih in drugih organizacijah, glede na vrednost posla, za katerega se daje ponudba:

Pri ofertalnih licitacijah, ki jih razpisujejo državni uradi, proračunske ustanove, ustanove s samostojnim financiranjem ter drugi državni zavodi, gospodarske in druge organizacije, se plača od proračunske vrednosti posla taksa po tej lestvici:

Za vrednost do 20.000 din 500 din; za vrednost od 20.000 do 100.000 din 1000 din; za vrednost od 100.000 do 500.000 din 2000 din; za vrednost od 500.000 do 1.000.000 din 3000 din; od vsote preko 1.000.000 din pa poleg 3000 din še 0.015 %.

Takso po tej tarifni številki pobere organ, ki je razpisal ofertalno licitacijo.

V treh dneh po licitaciji mora ta organ predložiti občinskemu ljudskemu odboru obračun o pobranih takсах s podatki o številu ofert in njihovi posamični, kakor tudi skupni vrednosti.

Tar. šte. 10:

Taksa za dovoljenje kopanja peska, gramoza, kamenja, zemlje, za žganje apna in podobno, ki ga izdajajo občinski ljudski odbori, njihovi organi ali uradi znaša 5000 din.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora:
Franc Drobež l. r.

Enak odlok so sprejeli Občinski ljudski odbori:

Grosuplje na 10. seji dne 30. julija 1956, Ljubljana-Rudnik na 10. seji dne 14. julija 1956, Ljubljana-Sentvid na 9. seji dne 16. julija 1956 in Ljubljana-Šiška na 12. seji dne 13. julija 1956.

Dalje Občinski ljudski odbor Dobrova pri Ljubljani na 8. seji dne 30. julija 1956 z razliko, da odlok ne vsebuje točke 2 in 3 tar. št. 7 in četrtega odstavka tar. št. 8, Občinski ljudski odbor Ivančna gorica na 8. seji dne 30. julija 1956 z razliko, da odlok ne vsebuje točke c) tar. št. 7 in četrtega odstavka tar. št. 8, Občinski ljudski odbor Ljubljana-Vič na 11. seji dne 13. julija 1956 z razliko, da odlok ne vsebuje četrtega odstavka tar. št. 8, Občinski ljudski odbor Moravče na 9. seji dne 19. julija z razliko, da odlok ne vsebuje četrtega odstavka tar. št. 8, in Občinski ljudski odbor Vrhnika na 11. seji dne 11. julija 1956 z razliko, da odlok ne vsebuje točke c) tar. št. 8.

letno takso za uporabo pločnika ali cestišča 2000 din.

Pripomba: Taksa iz te tar. št. številke se uniči na dovoljenju. Za uporabo javnih parkov in travnikov, ki jih uporabljajo cirkusi, vrtiljaki, strelišča, tobogani, avtodromi in potujoča zabavišča, se ne plača taksa po tem odloku, ker je ta uporaba zavezana najemnici, ki jo določi in pobere pristojna uprava tistega zemljišča.

Tar. šte. 8:

Taksa za uporabo zidov za obešanje in pisanje reklam:

Za reklame, ki se zaradi materialne koristi obešijo ali kako drugače pritrdijo, napišejo ali naslikajo na zidove ali v notranjosti javnih lokalov, na tramvajskih vozovih, tro-

Razpis javne dražbe

v Parmovi ulici št. 33, prvi levi trakt, soba št. 2 bo dne 27. septembra 1956 ob 8. uri zjutraj.

JAVNA DRAŽBA

Na dražbi se bodo prodajale tele hiše:

1. hiša v ulici Bežigrad št. 6 — izklicna cena 480.000 din;
2. hiša v ulici Staničeva št. 31 — izklicna cena 2.800.000 din;
3. hiša v ulici Staničeva št. 27a — izklicna cena 400.000 din;
4. hiša v ulici Popovičeva št. 3 — izklicna cena 1.244.000 din;
5. hiša v ulici Dermotova št. 25 — izklicna cena 1.680.000 din;
6. hiša v ulici Dermotova št. 27 — izklicna cena 276.000 din;
7. hiša na Titovi cesti št. 129 — izklicna cena 1.120.000 din;
8. hiša na Titevi cesti št. 131 — izklicna cena 1.120.000 din;
9. hiša v Tomačevem št. 38 — izklicna cena 400.000 din;
10. hiša v Tomačevem št. 54 — izklicna cena 160.000 din.

Vsak ponudnik mora pred pričetkom dražbe položiti v gotovini ali v obveznicah notranjega posojila kavcijo v višini 10 odstotkov izklicne cene.

Kupec mora plačati najmanj 40 odstotkov kupnine v gotovini najkasneje v 3 dneh od dne prejema sporočila, da je njegova ponudba sprejeta, ostanek kupnine pa najkasneje v dveh letih po pogojih, ki se določijo s kupno pogodbo.

Podrobnosti so razvidne iz razglasa, ki je izobešen na oglasnih deskah vseh krajevnih odborov v občini Ljubljana-Bežigrad in na oglasni deski ObLO Ljubljana-Bežigrad v Parmovi ulici št. 33.

Komisija za prodajo hiš iz splošnega ljudskega premoženja:

Predsednik:

Kumar Andrej l. r.

lejbisih, avtobusih in izložbenih oknih ter podobno, se plača enkratna taksa ne glede na število izvodov:

1. Za reklame v velikosti do 0,5 m² 400 din.
2. Za reklame v velikosti 0,5 do 1 m² 800 din.
3. Za reklame v velikosti 1 do 4 m² 1500 din.
4. Za reklame v velikosti nad 4 m² 2500 din.

Te takse so oproščene reklame, napisi in druga obvestila v poslovnih prostorih gospodarskih organizacij, ki se nanašajo na redno poslovanje samih teh gospodarskih enot.

zahtevajo kopiranje zasebniki 500 din.
4. Za potrditev pogodbe pri državnem organu se plača:
a) za na novo sklenjene pogoje, ki jih vrednost znaša: do 10.000 din 10 din; od 10.000 do 50.000 din 150 din; od 50.000 do 150.000 din 300 din; od 150.000 do 250.000 din 500 din; nad 250.000 din 1/2 %. Če se vrednost ne oceniti 125 din;
b) za potrditev podaljšanja pogodbe se plača 50 % takse iz točke a) te tar. št. številke.
Opomba: Ta taksa se ne plača za potrditev učne pogodbe po zakonu o učencih.
Tar. šte. 5:
Taksa za odločbe o kazni v postopku o prekrških se plača:
1. Če je izrečena kazen ukora 100 din;
2. Če je izrečena denarna kazen v višini:
a) do 1000 din 100 din;
b) od 1000 do 3000 din 200 din;
c) od 3000 do 5000 din 500 din;
d) nad 5000 din 10 %.
Tar. šte. 6:
Takse za glasbo v javnih lokalih:
Za dovoljenje glasbe v gostinskih in drugih javnih lokalih se plača:
a) za stalno glasbo mesečno 1000 din;
b) za občasno glasbo mesečno 500 din;
c) za glasbo v barih in nočnih lokalih mesečno 12.000 din;
d) za priložnostno glasbo se plača 200 din.
Kot stalno glasbo je razumeti glasbeni nastop vseh vrst, če so vsaj štirikrat tedensko.
Kot občasno glasbo je razumeti glasbo, ki se izvaja redno vsak teden, vendar največ trikrat tedensko.
Kot priložnostno glasbo je razumeti enkratni muzikalni nastop.
Za reproducirano glasbo se obne plača taksa ne plača. Prav tako se plača taksa za glasbo v javnih lokalih, kamor je dovoljen vstop brez vstopnine ali proti plačilu prostovoljnih prispevkov in kjer se izvede glasba kot kulturno umetniška prireditev ali v sklopu prireditve.
Za plačilo takse odgovarja prireditelj ali v sklopu prireditve.
Za glasbo, podpisano na prijavni list LRS, št. 19-49 in 40-51) predložiti Tajništvo za notranje zadeve OLO Ljubljana, ko pripravi prireditev. Najkasneje 3 dni pred prireditvijo glasbe mora prireditelj oblikovati občinskemu ljudskemu odboru prijavitev glasbe v dveh izvodih in plačati ustrezno takso.
Tar. šte. 7:
Taksa za uporabo pločnikov in cestišč pred poslovnim prostorom:
1. a) za trajno uporabo pločnika ali cestišča pred poslovnim prostorom se plača za vsak m² zasežene prostora letno 250 din;
b) začasno uporabo pločnika ali cestišča pred poslovnim prostorom se plača za vsak m² zasežene prostora na mesec 25 din;
c) začasno uporabo pločnika ali cestišča pred poslovnim prostorom se plača od m² 5 din.
Uporaba pločnika ali cestišča za dobo treh mesecev ali več se šteje za trajno uporabljanje.
Začasno uporabo pločnika ali cestišča se plača taksa od meseca m². Le za eno- ali dvodnevno uporabo pločnika ali cestišča se plača taksa od dneva za m².
2. Čistilci čevljev plačajo pavšalno letno takso, če uporabljajo pločnik ali cestišče 5000 din.
3. Kioski za prodajo časopisov in revij ter podobno, plačajo pavšalno

Izvelek iz poročila o poslovanju podjetja »OPEKARNA ČRNUČE« pri Ljubljani v letu 1955

Proizvodni plan je bil dosežen v surovi proizvodnji 102,9 %, v žgani pa 121,2 %.

AKTIVA			BILANCA na dan 31. decembra 1955			PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din		
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev				
1.	Osnovna sredstva	37,228	1.	Sklad osnovnih sredstev	21,922		
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	5,306		
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	2,517	3.	Razni skladi	3,179		
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	111		
4.	Skupna obratna sredstva	3,046	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—		
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev				
5.	Kupci in druge terjatve	541	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	3,776		
6.	Druga aktiva	1,663	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva				
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelji in druge obveznosti	761		
7.	Razporejeni dobiček	3,139	8.	Druga pasiva	—		
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh				
Skupaj:		48,134	9.	Dobiček	3,139		
			10.	Kritje izgube	—		
			Skupaj:		48,134		
Vodja računovodstva: Frančiška Rotar			Predsednik upravnega odbora: Ivan Vrhovnik			Direktor podjetja: Herman Certana	

Izvelek iz poročila o poslovanju podjetja »KARTON«, Ljubljana, Wolfova ulica 12, v letu 1955

Podjetje je v letu 1955 izdelovalo v glavnem razne zvezke. Plan dohodka je preseglo za 27 %, in to s preusmeritvijo proizvodnje zaradi pomanjkanja srednje finega in brezlesnega papirja za izdelavo kortonažnih izdelkov. Iztrošenost strojev nujno narekuje obnovo teh ali nabavo nekaterih novih strojev in je to zelo pereč problem podjetja. Podjetje stremi za izgradnjo novega tovarniškega poslopja, ker so sedanji prostori neprijemni. V letu 1955 je svoje obveznosti nasproti dobaviteljem in družbi v redu izpolnjevalo. Zaposlenih je bilo ca. 60 delavcev in uslužbencev.

AKTIVA			BILANCA na dan 31. decembra 1955			PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din		
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev				
1.	Osnovna sredstva	9,439	1.	Sklad osnovnih sredstev	9,439		
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	13,729		
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	13,129	3.	Razni skladi	—		
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—		
4.	Skupna obratna sredstva	20,220	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—		
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev				
5.	Kupci in druge terjatve	8,341	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	20,851		
6.	Druga aktiva	545	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva				
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelji in druge obveznosti	6,399		
7.	Razporejeni dobiček	22,179	8.	Druga pasiva	1,355		
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh				
Skupaj:		73,853	9.	Dobiček	22,179		
			10.	Kritje izgube	—		
			Skupaj:		73,853		
Vodja računovodstva: Hlebs Franc			Predsednik upravnega odbora: Velkavrh Franc			Direktor podjetja: Baggia Anton	

Izvelek iz poročila o poslovanju KMETUSKEGA POSESTVA SMLEDNIK v letu 1955

Kmetijsko posestvo smlednik je bilo ustanovljeno z odločbo OLO Kranj št. 8421/1-53 z dne 23. dec. 1953. Posestvo, ki je začelo poslovati 1. 1954, je bilo formirano iz bivše ekonomije Deškega vzgajališča Smlednik, združne ekonomije »Oton Zupančič« Hraše in ekonomije Zadrzne mlekarne Kranj, s sedežem v Mošah. Glavna gospodarska dejavnost posestva je živinoreja, predvsem vzreja plemenske živine in proizvodnja mleka, za kar ima posestvo najboljše pogoje. Poleg živinoreje je predmet poslovanja tudi poljedelska proizvodnja.

AKTIVA			BILANCA na dan 31. decembra 1955			PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din		
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev				
1.	Osnovna sredstva	21,705	1.	Sklad osnovnih sredstev	14,569		
2.	Investicije v teku	270	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	6,536		
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	799	3.	Razni skladi	799		
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	770		
4.	Skupna obratna sredstva	429	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—		
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev				
5.	Kupci in druge terjatve	1,123	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	3,345		
6.	Druga aktiva	3,289	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva				
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelji in druge obveznosti	407		
7.	Razporejeni dobiček	963	8.	Druga pasiva	1089		
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh				
Skupaj:		28,578	9.	Dobiček	963		
			10.	Kritje izgube	—		
			Skupaj:		28,578		
Vodja računovodstva: Jamnik Danica			Predsednik upravnega odbora: Pintar Ivan			Direktor podjetja: Ing. Ceglar Stane	